

Sensorveiledning for eksamensoppgave i

Rettskilder og informasjonssøking (DRI 2020)

Tirsdag 13. desember 2011 kl. 10:00 (4 timer)

1) Redegjør for de ulike fasene i lovgivningsprosessen fra arbeidet igangsettes til kunngjøring av lovvedtaket.

Den systematiske student begynner med å forklare hva en lov er, og hvilken rettslig effekt det har. Det er videre grunn til å nevne legalitetsprinsippet + si noe om i hvilken grad lover benyttes ut over det prinsippet begrunner. Gode besvarelser (B, A) bør ha med noen slike elementer om kontekst mv.

En god oppgave (A, B) bør også ha med noe om hvilke regler og retningslinjer som gjelder for lovgivningsprosessen, enten som en integrert del av framstillingen av hver fase, som en samlet oversikt, eller som en kombinasjon. Følgende regulering/retningslinjer er aktuelle:

1. Mandat til utredningsgruppe mv.
2. Utredningsinstruksen med veileder
3. Lovteknikkheftet
4. Veiledere for utvalgsarbeid (ledere og sekretærer)
5. Om R-konferanser (f.eks. utredningsutvalg og lovsaker)
6. Om Statsråd (jf. kap. 5 om sanksjon av lover mv. og kap. 8 om oppnevning av utredningsutvalg mv)
7. Grunnloven §75 flg.
8. Stortingets forretningsorden
9. Lov om Norsk Lovtidend (med forskrifter)

I en god besvarelse (B, A) bør 3, 5, 6, 7, 8 og 9 være med direkte eller implisitt i framstillingen. Jo større grad av direkte henvisning og konkret kunnskap, jo større uttelling. Manglende direkte henvisning til grunnlovens bestemmelser, bør gjøre at denne delen av besvarelsen vanskelig kan settes høyere enn B. Studentene hadde ikke hjelpemidler til eksamen, og nøyaktige referanser kan derfor ikke kreves. Det er forståelse av innhold som teller.

Følgende faser i lovgivningsarbeidet utgjør en forventet grunddisposisjon for besvarelsen:

1. Initiativ
2. Utredning
3. Offentlig høring
4. Behandling i departementet og regjeringen
5. Komitébehandling i Stortinget
6. Lovvedtak i Stortinget
7. Sanksjonering av Kongen i statsråd
8. Publisering i hht lov om Norsk Lovtidend (c/o Lovdata)

Utelatelse av 1, 7 og 8 bør ikke gjøre det umulig å oppnå karakteren B. Karakteren A bør i utgangspunktet kreve at besvarelsen har med alle faser. Besvarelser med karakter A bør ikke inneholde klare feiloppfatninger og bør ha en dekkende framstilling av hver fase. Karakteren B kan

oppnås selv om det er en lite betydningsfull feil eller mangel ved besvarelsen. Gode besvarelser (B, A) bør ha et blikk for sammenhengen mellom de ulike fasene.

2) Redegjør for prinsippet om publicatio legis (om innholdet av, begrunnelsen for og virkninger av prinsippet mv.).

Publicatio legis er relativt sparsomt behandlet i ordinært pensum, og lang mer utfyllende behandlet i forelesningsmateriale. Det bør i prinsippet være mulig å oppnå en god karakter (B, i ytterste fall A) ved kun å svare på grunnelementene i oppgaveteksten (innhold, begrunnelse, virkning). Slike karakterer vil imidlertid i de fleste tilfelle forutsette at også stoff fra forelesningsmaterialet er anvendt.

Innhold

Primært: Lover og forskrifter skal/bør publiseres/kommuniseres slik at borgerne kan gjøre seg kjent med de rettsregler de skal forholde seg til. Gode besvarelser (B, A) inneholder også noe om forholdet til andre rettskilder. Gode besvarelser inneholder også en diskusjon om prinsippet er uttrykk for en rettsregel eller et ideal.

Begrunnelse

Hensynet til forutberegnelighet må med. Gode besvarelser (B, A) har også med ett eller flere av følgende elementer: Forholdet til rettsstatsidealet og lovers *gjensidig* bindende effekt; forutsetning for lovlidighet; forutsetning for likhetsidealet (?)

Følgende elementer om virkning er særlig aktuelle:

1. Åpenhet i tilknytning til behandling av lovsaker (jf oppgave 1)
2. Krav til publisering av lover og forskrifter.
3. Betydningen av rettslige kommunikasjonsprosesser og rettslige informasjonssystemer for realiseringen av idealet
4. Betydningen av informasjons- og veiledningstjenester

Moment nr 2 må være med. Fordi studentene ikke har hatt hjelpemidler med, bør det ikke stilles krav om korrekte henvisninger til aktuelle lover (lov om Norsk Lovtidend og forvaltningsloven).

I alle deler av besvarelsen bør det gis uttelling for bruk av figurer og eksempler i kombinasjon med forklaringer i tekst og teoretiske redegjørelser.

Del 1 av oppgaven teller omtrent 60% av samlet karakter. Det bør gis uttelling for besvarelser som viser sammenhenger mellom de to delene av oppgavesettet.